

**UCHWAŁA NR IX/69/2015
RADY GMINY IŁAWA**

z dnia 26 czerwca 2015 r.

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2011 – 2014 z perspektywą do roku 2015-2018” (raport objęty tą uchwałą dotyczy lat 2011-2012 i 2013-2014).

Na podstawie art. 18 ust. 2. pkt 15) w związku z art. 7. ust. 1. pkt. 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 18. ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.) Rada Gminy Iława uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Iława przyjmuje przedłożone przez organ wykonawczy sprawozdanie z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2015 -2018” (raport objęty tą uchwałą dotyczy lat 2011-2012 i 2013-2014) w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Piotrkowski

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2015-2018 (raport dotyczy lat 2011-2012 i 2013-2014).

Rada Gminy Iława uchwałą Nr XIV/135/ 2011 z dnia 21 grudnia 2011 roku przyjęła do realizacji zaktualizowany „Program Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2011 – 2014 z perspektywą na lata 2015 – 2018”. Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska organ wykonawczy gminy przedkłada radzie gminy – na podstawie z art. 18, ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* (J. t.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm). Okres sprawozdawczy obejmuje lata 2011-2012 i 2013-2014.

Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska ma za zadanie przedstawienie informacji o jakościowym i ilościowym wykonaniu celów oraz zadań postawionych w gminnym programie ochrony środowiska oraz w programach wyższego szczebla. Celem przygotowania raportu jest też zobrazowanie stanu ochrony środowiska poprzez przedstawienie postępów w realizacji każdego z zadań zapisanych w programie oraz wyjaśnienie powodów zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień. Wnioski zawarte w raporcie zostaną uwzględnione w aktualizacji gminnego programu ochrony środowiska na lata 2015 -2018 z perspektywą na lata 2019-2022.

W Programie przyjęto 4 obszary strategiczne: ochrona dziedzictwa przyrodniczego, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii, jakość środowiska, bezpieczeństwo ekologiczne i edukacja ekologiczna. Dla każdego obszaru strategicznego zapisano kilka celów operacyjnych, którym z kolei przyporządkowano po kilka zadań do zrealizowania.

Tabela 1. Harmonogram realizacji Programu wraz z analizą wykonania zaplanowanych działań.

CELE DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	JEDNOSTKI REALIZUJACE	WYKONANIE ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ
OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO			
Ochrona przyrody i krajobrazu			
Cel - Utrzymanie wysokich walorów krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej i jej zrównoważone wykorzystanie			

1. Przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony przyrody i środowiska w procesach inwestycyjnych z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w szczególności dla terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną.	zadanie ciągle	Urząd gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco. Wszystkie procedury zmian mpzp odbywały się w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podczas, której opracowywano prognozę oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.
2. Tworzenie małoobszarowych form ochrony przyrody w oparciu o inwentaryzację i waloryzację przyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem rezerwatów i użytków ekologicznych zaproponowanych w opracowaniu.	zadanie ciągle	Urząd gminy, Lasy Państwowe, RDOŚ	W analizowanym okresie nie utworzono nowych form ochrony przyrody.
3. Ochrona linii brzegowych zbiorników wodnych, w szczególności poprzez konsekwentne utrzymanie wokół jezior i rzek stref ochronnych zagospodarowanych trwałą zielenią.	zadanie ciągle	Urząd gminy, Lasy Państwowe	Zadanie wykonywane na bieżąco – nie wydawano zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów w pasach brzegowych jezior i rzek (za wyjątkiem drzew i krzewów martwych i stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia).
4. Zapobieganie zmianom stosunków wodnych wynikających z regulacji rzek i strumieni oraz osuszania i odwadniania obszarów mokradłowych.	zadanie ciągle	Urząd gminy, Lasy Państwowe, RZGW	Zadanie wykonywane na bieżąco.
5. Ochrona zadrzewień i zabagnień śródpolnych.	zadanie ciągle	Urząd gminy, ARiMR, ODR	Zadanie wykonywane na bieżąco.
6. Ochrona przed fragmentacją siedlisk i krajobrazu, uwzględniana szczególnie przy prowadzeniu inwestycji liniowych.	zadanie ciągle	Urząd gminy, RDOŚ, Zarządcy Dróg	Zadanie wykonywane na bieżąco.

7. Kontrola turystyki i wypoczynku na terenach o dużej wartości przyrodniczej.	zadanie ciągłe	Urząd gminy, WIOŚ, RDOŚ	Zadanie wykonywane na bieżąco.
8. Odpowiednie oznakowanie szlaków turystycznych wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszenie.	2011 – 2014	Urząd gminy, Lasy Państwowe	W analizowanym okresie nie wprowadzono nowych oznakowań szlaków turystycznych. Lasy Państwowe oraz Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego utrzymywały i porządkowały istniejącą infrastrukturę.
9. Wprowadzenie nowych oraz uzupełnienie i pielęgnacja istniejących zadrzewień oraz zakrzewień wzdłuż dróg gminnych.	2011 – 2018	Urząd Gminy, Zarząd Dróg	Zadanie wykonywane na bieżąco.
Ochrona i zrównoważony rozwój lasów			
Cel - Ochrona trwałości lasu, zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych wielkich kompleksów leśnych oraz racjonalne i zrównoważone użytkowanie zasobów leśnych			
1. Określenie gruntów przeznaczonych do zalesień i granic polno-leśnych w planach zagospodarowania przestrzennego.	2011 – 2014	Urząd gminy	W mpzp uchwalonych w analizowanym okresie nie było konieczności wyznaczenia terenów pod zalesienie i dolesienia, a także granic polno-leśnych (w tych planach wyznaczono funkcje mieszkaniowe, usługowe, itp.).
2. Zalesianie gruntów rolnych o niskiej wartości dla rolnictwa i podatnych na degradację, zgodnie z ustawą z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia	2011 - 2014	ARMiR, właściciele gruntów,	W analizowanym okresie prywatni właściciele gruntów zalesili 5, 71 ha (w 2011 r. – 1,78 ha w Ząbrowie i 1,92 ha we Franciszkowie G.; w 2013 r. 1,29 ha w Lasecznie Małym; w 2014 r. – 0,72 ha w Lasecznie Małym).
3. Zalesienia obszarów, w szczególności tworzących nowe	2011 - 2014	ARMiR, właściciele gruntów,	Wykonane zalesienia gruntów prywatnych nie przyczyniły się do

połączenia istniejących kompleksów leśnych oraz sprzyjających utrzymaniu ciągów migracyjnych zwierząt.			utworzenia nowych tras dla migracji zwierząt.
4. Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych.	zadanie ciągle	Lasy Państwowe	Zadanie wykonywane na bieżąco.
5. Unaturalnienie drzewostanów, na których prowadzono błędną gospodarkę leśną i ich przekształcanie na lasy o składzie gatunkowym zgodnym z zajmowanymi siedliskami.	zadanie ciągle	Lasy Państwowe	Zadanie wykonywane na bieżąco.
6. Ochrona i zwiększanie biologicznej różnorodności lasów poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.	zadania ciągle	Lasy Państwowe	Zadanie wykonywane na bieżąco.
7. Budowa i utrzymanie na obszarach leśnych infrastruktury służącej celom dydaktyczno-turystycznym.	2011 – 2014	Lasy Państwowe, urząd gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco.
Ochrona powierzchni ziemi			
Cel – Racjonalne użytkowanie ziemi i wysoka jakość gleb			
1. Szkolenia dla rolników w zakresie zasad dobrej praktyki rolniczej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej.	2011 – 2014	Urząd gminy, ARiMR, ODR	Zadanie wykonywane na bieżąco.
2. Zakładanie i ochrona trwałych użytków zielonych.	2011 – 2014	Gmina, ODR, ARiMR	Zadanie wykonywane na bieżąco.

Gospodarka zasobami geologicznymi**Cel - Eksploatacja kopalin zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego**

1. Kontrola sposobu eksploatacji złóż oraz określenie przyszłych kierunków rekultywacji.	2011– 2014	samorządy: gminy, powiatu, województwa	Zadanie wykonywane na bieżąco. W 2013 r. podjęto interwencję w sprawie wydobywania kopalin pospolitych (piasku) na dz. 18/6 w Małykach.
2. Sukcesywna rekultywacja wyrobisk w kierunku rolnym lub leśnym.	2011 – 2014	właściciele gruntów	W 2014 r. uznano za zakończoną rekultywację w kierunku leśnym gruntów o pow. 4,4100 ha w obrębie Czerwona Karczma, na których prowadzono wydobycie kruszywa naturalnego ze złoża „Iława II”.
3. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych gminy obszarów złóż kopalin wraz z zakazem zagospodarowania w sposób trwały.	2011 - 2014	Urząd gminy	W analizowanym okresie nie uchwalano mpzp obejmujących obszary, na których występują złoża kopalin.

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE MATERAŁÓW, WODY I ENERGII**Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią****Cel - Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych**

1. Ustanowienie stref ochrony ujęć komunalnych	2011 – 2014	Starosta	W analizowanym okresie nie utworzono nowych stref ujęć komunalnych.
--	-------------	----------	---

2. Odpowiednie zagospodarowanie obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć.	2011 – 2014	Urząd gminy, właściciele gruntów	Obszary ochronne zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć, które położone są na terenie Gminy utrzymywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Identyfikacja głównych obszarów zasilania wód podziemnych i odpowiednie ich zagospodarowanie.	2011 – 2014	RZGW, Urząd Gminy, Starosta	Zgodnie z opracowaniami RZGW główne obszary zasilania wód podziemnych znajdujące się na terenie Gminy Iława zostały zidentyfikowane.
4. Wdrożenie systemu zarządzania zasobami wodnymi.	2012 – 2018	Urząd gminy	Zarządzanie gminnymi zasobami wodnymi jest efektywne w ramach istniejącej struktury, dlatego też nie zdecydowano się na utworzenie nowego, odrębnego systemu zarządzania tymi zasobami.
5. Utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracyjnych.	2011 – 2014	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Marszałek	Zadanie wykonywana na bieżąco przez Spółkę Wodną.
Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych			
Cel - Dalsze zwiększanie udziału OZE w bilansie zużycia nośników energii			
1. Prowadzenie działań edukacyjnych	2012 – 2018	Samorządy: gminne, powiatu, województwa, Lasy Państwowe, centra edukacji ekologiczne	Gmina w 2012 r. pośredniczyła w organizacji spotkań dla mieszkańców gminy w sołectwach dot. odnawialnych źródeł energii.
2. Wspieranie i aktywizacja samorządów lokalnych i przedsiębiorców w kierunku wykorzystania zasobów odnawialnych (biomasa, biogaz, energia geotermalna, słoneczna i wiatrowa).	2012 – 2018	Samorządy: gminne, powiatu, województwa, administracja państwowa	Zadanie wykonywana na bieżąco – głównie w formie edukacji i informacji.

JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE

Jakość wód

Cel - Dobry stan wód

1. Modernizacja istniejących i likwidacja nieczynnych ujęć wody.	2011 – 2014	Urząd Gminy	W 2014 r. zlikwidowano ujęcia wody w Karasiu i Mątykach.
2. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych.	2011 – 2018	Urząd Gminy	<p>W analizowanym okresie zrealizowano następujące inwestycje:</p> <ol style="list-style-type: none">1. W 2011 r. wybudowano sieć wodociągową w miejscowościach Wiewiórki – Prasneto. W ramach inwestycji wybudowano 2,5 km sieci wodociągowej.2. W 2011 r. wybudowano sieć wodociągową Ławice – Dziarnówko wraz z pompami podnoszącymi ciśnienie w stacji uzdatniania wody w Ławicach. W ramach realizacji zadania wybudowano 2,11 km sieci.3. W latach 2012 -2013 wybudowano sieć wodociągową na odcinku Makowo – Sapy i Iława – Karaś o dł. 6,8 km oraz wybudowano przepompownię P-6 i wyremontowano przepompownie P-2, P-4 i P-5 w Szalkowie.4. Zakupiono 1116 szt. wodomierzy

			<p>w celu uporządkowania gospodarki wodnej na terenie gminy Iława.</p> <p>5. W latach 2011 – 2014 wybudowano odcinki sieci wodociągowych, w następujących miejscowościach: Frednowy, Kamionka, Franciszkowo, Karaś, Kałduny, Wikielec, Kamień Duży, Dół, Rudzienice, Ząbrowo, Stradomno, Ławice, Nowa Wieś, oraz zakupiono wodomierze, hydranty i zasuwę. W ramach tych inwestycji wybudowano łącznie 5,6 km sieci wodociągowej.</p>
3. Modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody.	2011 – 2014	Urząd Gminy	<p>W okresie od marca 2012 r. do kwietnia 2013 r. przebudowano stację uzdatniania wody w miejscowości Franciszkowo.</p> <p>W 2014 r. rozpoczęto modernizację stacji uzdatniania wody we Frednowach.</p>
4. Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w szczególności obszarów rozwoju turystycznego wraz z przeprowadzaniem bieżącej konserwacji sieci i urządzeń kanalizacyjnych	zadanie ciągłe	Urząd Gminy, inwestorzy prywatni	<p>W analizowanym okresie zrealizowano następujące inwestycje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonano sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach wschodniej części Gminy Iława - I etap. Inwestycja była realizowana w latach 2009 – 2011. Zadanie w ramach tzw. „Aglomeracji Iława”. W ramach zadania wybudowano 23,1 km sieci kanalizacyjnych w miejscowościach: Ławice, Dół, Dziarny, Dziarnówko, Smolniki. 2. Wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach położonych na wschodnim brzegu

			<p>jeziora Jeziorak tj. w miejscowościach: Makowo, Tynwałd, Jezierzyce, Jażdżówki, Wola Kamieńska, Szalkowo. Inwestycja realizowana była w latach 2010 – 2012. W jej ramach wybudowano 14,67 km sieci kanalizacji sanitarnej.</p> <p>3. Wykonano sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach wschodniej części gminy Iława – II etap: Kałduny, Julin, Rudzienice, Małyki, Gromoty, Frednowy i Wilczany. Inwestycja realizowana była w latach 2011 – 2013. Ogółem w w/w miejscowościach wybudowano 31,7 km sieci kanalizacji sanitarnej.</p> <p>4. Wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w zachodniej części gminy Iława, w miejscowościach: Stradomno, Nejdyki, Segnowy, Laseczno, Ząbrowo i Szymbark. Zadanie było realizowane w latach 2011 – 2014. W ramach zadania wybudowano 33,1 km sieci kanalizacji sanitarnej.</p> <p>5. W 2012 r. wybudowano ekologiczną mini przystań żeglarską wraz z systemami odbioru i segregacji odpadów nad Jeziorkiem w Siemianach.</p> <p>Oprócz wyżej wymienionych dużych inwestycji w latach 2011-2014 realizowane były również inwestycje</p>
--	--	--	--

			<p>o mniejszym zasięgu, dotyczące rozbudowy istniejącej kanalizacji sanitarnej. Należały do nich:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków w Nowej Wsi. Wybudowano 0,358 km sieci kanalizacyjnej tłocznej i grawitacyjnej. Zadanie realizowane było w 2011 roku. 2) zakup w 2012 roku 6 szaf sterowniczych wraz z monitoringiem do przepompowni ścieków w Karasiu, Szalkowie i Radomku. 3) budowa 478 m sieci kanalizacyjnej w Wikielcu celem uzbrojenia powstałych działek budowlanych. 4) przebudowa przepompowni ścieków P-3 i P-10, budowa przepompowni ścieków w Makowie, przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kwirach oraz budowa zbiornika retencyjnego wraz z zestawem hydroforowym w Woli Kamieńskiej. Zadanie realizowane było w okresie od lipca 2013 r. do kwietnia 2014 r. 5) w latach 2011 – 2014 przy rozbudowie i modernizacji istniejących sieci kanalizacyjnych wybudowano odcinek 1,5 km sieci, zakupiono 9 szaf sterowniczych do przepompowni wraz z monitoringiem, zakupiono i wyremontowano 7 pomp ściekowych w przepompowniach sieciowych oraz wyremontowano
--	--	--	---

			przepompownie sieciowe.
5. Likwidacja nielegalnych przyłączy ścieków.	2011 – 2018	Urząd Gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco przez administratora gminnej sieci.
6. Likwidacja miejsc nielegalnego zrzutu ścieków do wód.	2011 – 2018	Urząd Gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco w ramach podejmowanych interwencji oraz dzięki zorganizowaniu systemu odbioru ścieków od żeglarzy na jez. Jeziorak (statek asenizacyjny oraz ekomarina).
7. Kontrola przestrzegania wymagań stref ochronnych wód podziemnych.	2011 – 2014	Urząd Gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco.
8. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników oraz częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych.	2011 – 2014	Urząd Gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco.
9. Budowa nowych oraz modernizacja istniejących przepławek.	2011 – 2014	Urząd Gminy, właściciele, RZGW Gdańsk	Według informacji z ZMIUW w Ostródzie oraz RZGW w Gdańsku nie wykonano tego typu inwestycji na terenie gminy Iława.
10. Tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków i zbiorników wodnych.	2011 – 2014	Urząd Gminy, RDOŚ Olsztyn, Wojewoda,	Tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków i zbiorników wodnych umożliwiając zapisy obowiązujących na terenie gminy Iława mpzp, w których ujęto strefę 70 m bez zainwestowania do linii brzegowej.
Gospodarka odpadami			

Cel - Minimalizacja zagrożeń środowiska powodowanych przez odpady			
Realizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” aktualizacji na lata 2008-2011 z perspektywą do roku 2015.			Zadanie wykonywane na bieżąco.
Jakość powietrza atmosferycznego			
Cel - Poprawa jakości i ochrona powietrza			
1. Modernizacja systemów ogrzewania.	2011 – 2014	Urząd Gminy, inwestorzy prywatni	W 2011 r. wymiana pieca centralnego ogrzewania wraz z robotami towarzyszącymi w kotłowni SSP w Gałdowie.
2. Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej.	2011 – 2014	Urząd Gminy, inwestorzy prywatni	W analizowanym okresie Gmina nie realizowała inwestycji polegających na wykorzystaniu źródeł energii odnawialnej.
3. Wyposażania terenów zabudowanych i przeznaczonych pod rozwój zabudowy w sieć gazu ziemnego.	2011 – 2014	Urząd Gminy, inwestorzy prywatni	W latach 2011-2014 systematycznie podłączona do sieci nieruchomości zabudowane w sołectwie Nowa Wieś.
4. Kontrola przestrzegania warunków korzystania ze środowiska w ramach wydanych pozwoleń na emisję.	2011 – 2014	Urząd Gminy, WIOŚ	Zadanie wykonywane na bieżąco w ramach podejmowanych interwencji.
5. Termomodernizacja budynków stanowiących mienie gminne.	2011 – 2014	Urząd Gminy	W 2011 r. remont dachu i ocieplenie budynku oddziału przedszkolnego przy SSP w Ząbrowie.
6. Centralizacja uciepłwienia prowadząca do likwidacji małych, przestarzałych kotłowni	2011 – 2014	Urząd Gminy	W gminie dominuje zabudowa jednorodzinna (często rozproszona), których właściciele nie są zainteresowani

i indywidualnych palenisk domowych o niskiej sprawności.			stworzeniem wspólnego zakładu ciepłowniczego. Na dużym obszarze gminy ze względu na rozproszoną zabudowę taki projekt nie ma ekonomicznego uzasadnienia.
7. Prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania materiałów odpadowych.	zadanie ciągłe	Urząd Gminy, ośrodki edukacji ekologicznej	Zadanie wykonywane na bieżąco na spotkaniach z mieszkańcami w sołectwach, w UG, na naradach z sołtysami.
8. Organizowanie wsparcia finansowego dla mieszkańców mających zamiar stosować odnawialne źródła energii, zamieniających ogrzewanie węglowe na bardziej ekologiczne i wykonujących inwestycje termomodernizacyjne.	2011 – 2014	Urząd Gminy	Nie wdrożono tego typu projektów ponieważ wsparcia finansowego udziela WFOŚiGW w Olsztynie oraz NFOŚiGW.
9. Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez modernizację i naprawę dróg.	2011 – 2018	Urząd Gminy, Zarząd Dróg	W analizowanym okresie zrealizowano następujące projekty: 1. Wybudowano drogi gminne Franciszkowo – Franciszkowo Dolne oraz Franciszkowo – Borek o długości 1,68 km. Zadanie realizowane było w okresie od września 2010 r. do lipca 2011 r. 2. Przebudowano drogi gminne gruntowe w miejscowościach: Kamień Mały, Wilczany, Frednowy, Urwisko, Rudzienice, Radomek, Makowo - Makowo Małe, Dziarnówko, Nowa Wieś - ul. Szafirowa, Ząbrowo - drogi osiedlowe, Franciszkowo Dolne, Wola Kamieńska – Kwiry, Laseczno, Kałduny. Drogi wykonano

			<p>w technologii stabilizacji cementem z podwójnym powierzchniowym utwaleniem emulsjami i grysami bazaltowymi. Inwestycje zrealizowano w latach 2013 i 2014 r.</p> <p>3. Zmodernizowano drogę gruntową w Nowej Wsi – ul. Korolowa. Zadanie wykonano w 2012 r.</p> <p>4. Wybudowano w latach 2011-2014 chodniki, place utwardzone i parkingi w miejscowościach: Nowa Wieś, Tynwałd, Wikielec, Wola Kamieńska, Mózgowo, Gardzień, Rudzienice, Gąldowo, Karaś, Gromoty, Laseczno, Stradomno, Dół, Ząbrowo.</p> <p>5. Wyremontowano drogi gminne o nawierzchni betonowej poprzez wykonanie powierzchniowego utwalenia emulsjami oraz grysami w miejscowościach: Frednowy, Zazdrość, Laseczno Małe, Ławice, Nowa Wieś, Gulb, Wola Kamieńska, Segnowy. Inwestycje zrealizowano w 2014 roku.</p> <p>6. W latach 2011-2014 w ramach bieżącego utrzymania dróg gminnych wyremontowano łącznie ponad 350 km dróg gminnych, w tym 180 km dróg betonowych, utwardzanych metodą powierzchniowego utwalenia (remonty cząstkowe, powierzchniowe utwalenie, nakładki bitumiczne) oraz ponad 70 km dróg gruntowych, w tym ok. 20 km metodą szutrową oraz ok. 20 km poprzez utwalenie tłuczniem.</p>
--	--	--	--

10. Stosowanie technologii energooszczędnych.	zadanie ciągle	Urząd Gminy	Energooszczędność zastosowano modernizując oświetlenie uliczne. W analizowanym okresie zrealizowano następujące inwestycje: 1. W ramach rozbudowy oświetlenia ulicznego w latach 2011-2014 zainstalowano łącznie 138 dodatkowych punktów świetlnych, w miejscowościach: Laseczno, Makowo, Wikielec, Siemiany, Wiewiórka, Gromoty, Dąbrowa, Ząbrowo, Ławice, Szczepkowo, Dziarny, Nowa Wieś, Tynwałd, Gardzień, Szalkowo, Małyki, Smolniki, Radomek, Wola Kamieńska, Karaś, Gulb, Skarszewo. 2. Wykonano budowę oświetlenia drogowego w miejscowości Szalkowo – w 2012 r. W ramach zadania wybudowanych zostało 22 pkt. świetlnych.
11. Wspieranie transportu przyjaznego dla środowiska.	zadanie ciągle	Urząd Gminy, ośrodki edukacji ekologicznej	Zadanie wykonywane na bieżąco w formie edukacji.
Hałas			
Cel – Dobry klimat akustyczny			
1. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem (lokalizowanie zakładów uciążliwych ze względu na poziom	zadanie ciągle	Urząd Gminy	W analizowanym okresie uchwalono pięć zmian mpzp (w Nowej Wsi, dwa plany w Tynwałdzie, w Stradomnie i Kamieniu Dużym). W części opisowej planów

hałasu poza terenami zabudowanymi).			zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa uwzględniono ochronę przed hałasem.
2. Wprowadzenie ograniczeń emisji hałasu na wybranych akwenach wodnych cennych przyrodniczo.	2011 – 2014	Urząd Gminy	Nie wprowadzono ograniczeń emisji hałasu na kolejnych akwenach.
3. Budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności tras – zielona fala.	2011 – 2018	Urząd Gminy, Starosta, Zarząd Dróg	patrz pkt 9) w części dot. <i>Poprawy jakości i ochrony powietrza</i>
4. Budowa ścieżek rowerowych.	2011 – 2014	Urząd gminy, Lasy Państwowe,	W 2014 r. wybudowano ścieżkę rowerową przy drodze wojewódzkiej do Dziarn.
5. Zachęcanie mieszkańców do korzystania z transportu publicznego.	zadanie ciągle	Urząd gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco w formie edukacji.
Promieniowanie elektromagnetyczne			
Cel - Utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych			
1. Współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie okresowych badań kontrolnych pól elektromagnetycznych.	zadanie ciągle	WIOŚ, WSSE	Zadanie wykonywane na bieżąco.
2. Współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za eliminację zagrożeń spowodowanych przekroczeniem dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.	zadanie ciągle	WIOŚ, WSSE	Zadanie wykonywane na bieżąco.
3. Modernizacja istniejących sieci elektromagnetycznych, stacji transformatorowych.	2011 – 2014	Zakład Energetyczny	W 2012 r. wymiana przewodów napowietrznych w Zabrowie, Stradomnie, Gulbiu, Lasecznie, Gałdowie,

			<p>Skarszewie; w 2013 r. – w Tynwałdzie; w 2014 r. – we Franciszkowie, Frednowych, Stanowie, Rudzienicach, Ławicach, Kałdunach i Tynwałdzie.</p> <p>W 2013 r. ułożenie kabla podziemnego na trasie Makowo –Sąpy.</p> <p>W 2011 r. budowa GPZ w Nowej Wsi oraz budowa w latach 2011-2014 ośmiu stacji napowietrznych (w Wikielcu, w Karasiu, w Starzykowie, w Kałdunach, dwie w Szalkowie, w Rudzienicach i we Frednowych).</p>
Awarie			
Cel - Eliminowanie i zmniejszanie skutków dla mieszkańców i środowiska z tytułu poważnych awarii			
1. Stałe udoskonalanie współpracy służb i organów biorących udział w przeciwdziałaniu i usuwaniu skutków awarii.	2011 – 2014	Samorządy: gminny, powiatowy, wojewódzki, Policja, Straż Pożarna	Zadanie wykonywane na bieżąco (wspólne zawody, manewry, narady, itp.)
2. Wspieranie modernizacji sprzętu Powiatowej Straży Pożarnej.	2011 – 2014	Samorządy: gminny, powiatowy, wojewódzki, budżet państwa	<p>1. W latach 2011 – 2012 wybudowano remizę strażacką wraz z garażem w Wikielcu.</p> <p>2. W 2013 r. zakupiono samochód ratowniczo – gaśniczy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wikielcu</p> <p>3. W 2014 r. zakupiony został samochód ratowniczo – gaśniczy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Stradomnie.</p>

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cel - Wysoka świadomość i skuteczna edukacja ekologiczna

1. Organizacja imprez, festynów i obozów ekologicznych.	2011 – 2018	Urząd Gminy, ośrodki edukacji ekologicznej	Imprezy i festyny z elementami edukacji ekologicznej organizowane były w poszczególnych latach w ramach działalności promocyjnej Gminy.
2. Kontynuacja tworzenia i popularyzacji ścieżek dydaktycznych.	2011 – 2014	Urząd Gminy, Lasy Państwowe, ośrodki edukacji ekologicznej	Zadanie wykonywane na bieżąco w ramach działalności promocyjnej Gminy (np. poprzez popularyzację w gminnych publikacjach, wnioskach konkursowych, itp.).
3. Organizacja szkoleń specjalistycznych dla podmiotów korzystających ze środowiska	2011 – 2018	Urząd Gminy, ośrodki edukacji ekologicznej, Ministerstwo Środowiska	Gmina pośrednio uczestniczyła w organizacji szkoleń specjalistycznych dla podmiotów korzystających ze środowiska (np. z odnawialnych źródeł energii)
4. Kontynuacja działań w zakresie upowszechniania informacji o regulacjach prawnych w ochronie środowiska, o dostępie do informacji i o uczestnictwie w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska.	2011 – 2014	Urząd Gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco. Informacje są umieszczane w BIP na stronie UG (w zakładce ochrona środowiska) oraz na stronie Internetowej Gminy. W ramach postępowań wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dodatkowo informacja dla społeczeństwa umieszczana jest na tablicy ogłoszeń w UG oraz w sołectwach.

5. Promocja eko- i agroturystyki.	2011 – 2014	Urząd Gminy, Starosta, ośrodki edukacji ekologicznej	Zadanie wykonywane na bieżąco w ramach działalności promocyjnej Gminy. (np. poprzez popularyzację w gminnych publikacjach, wnioskach konkursowych, itp.).
6. Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej w tym zakresie	zadanie ciągłe	Urząd Gminy	Zadanie wykonywane na bieżąco m. in. dzięki podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się ochroną środowiska w UG.

W latach 2011-2012 i 2013-2014 zadania zapisane w Programie były konsekwentnie realizowane. Z uwagi na to, że blisko połowę powierzchni Gminy zajmują lasy (obszary objęte siecią Natura 2000) oraz wody (kilkadziesiąt jezior, w tym najdłuższe jezioro w Polsce - jez. Jeziorak) bardzo duże środki finansowe wydatkowane były na ochronę wód i powierzchni ziemi.

Zadania związane z budową infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej, stacje uzdatniania wód, itp.), bezpośrednio wpływające na jakość życia mieszkańców i przyczyniające się do rozwoju gminy, traktowane były priorytetowo. Długość sieci wodociągowej w 1990 r. wynosiła zaledwie 80 km, w 2010 r. -427,22 km, a w 2014 r. – 444,60 km i obejmuje prawie wszystkie gospodarstwa domowe w gminie. Rozwojowi sieci wodociągowej towarzyszyła modernizacja stacji uzdatniania wody. W 1998 na terenie gminy skanalizowana była tylko jedna miejscowość, w 2010 r. długość sieci wyniosła 89 km, a w 2014 r. – 193,9 km.

Ocena realizacji Programu oprócz kontroli wykonanych zadań, określonych w harmonogramie jest także oparta o wskaźniki charakteryzujące stan środowiska i dokonujące się w nim zmiany oraz o monitoring społeczny (na podstawie ankiet). W aktualizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Iława na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2015-2018 określono poniższe wskaźniki monitorowania analizowanego Programu.

Tabela 2. Wskaźniki monitorowania programu lata 2011 -2014

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Pożądanie zmiany	Źródła danych	Cykliczność gromadzenia	Wartości	Kierunek zmian
Powierzchnia form ochrony przyrody	% pow. gminy	↑	GUS, RDOŚ, UG	co roku	2011 r. – ok. 40 % 2012 r. – ok. 40 % 2013 r. – ok. 40 % 2014 r. – ok. 40 %	↔
Udział użytków rolnych	% pow. gminy	↔	GUS,	co roku	2011 r. – 42,68 %	↓

			Starostwo Powiatowe, UG		2012 r. – 42,56 % 2013 r. – 42,46 % 2014 r. – 42,39 %	
Jakość gruntów ornych	% gruntów ornych w V i VI klasie bonitacyjnej	↓	GUS, Starostwo Powiatowe, UG	co 2 lata	2012 r. – w klasie V – 2161,7057 ha, co stanowi 55,91 % gruntów ornych w V klasie bonitacyjnej w klasie VI – 913,4165 ha, co stanowi 60,94 % w VI klasie bonitacyjnej 2014 r. – w klasie V – 2286,81 ha, co stanowi 59,45 % gruntów ornych w V klasie bonitacyjnej w klasie VI – 975,74 ha, co stanowi 65,72 % w VI klasie bonitacyjnej	↑
Udział użytków leśnych	% pow. gminy	↔	GUS, Starostwo Powiatowe, UG	co roku	2011 r. – 43,87 % 2012 r. – 43,94 % 2013 r. – 44,03 % 2014 r. – 44,07 %	↑
Udział wód śródlądowych	% pow. gminy	↔	GUS, Starostwo Powiatowe, UG	co roku	2011 r. – 7,18 % 2012 r. – 7,18 % 2013 r. – 7,18 % 2014 r. – 7,18 %	↔
Jakość powietrza atmosferycznego	Klasa w strefie	↔	WIOŚ	co roku	2011 r. i 2012 r. – nie funkcjonowała stacja monitoringu w Łławie 2013 r.: - benz(a)piren - klasa C - pył PM 10 - klasa A, - pozostałe badane parametry - klasa A 2014 r.: - benz(a)piren - klasa C - pył PM 10 - klasa C,	<u>Lata 2013 – 2014:</u> -benz(a)piren ↔ -pył PM 10 ↓ -pozostałe badane substancje (np. benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon, tlenek węgla, pył

					- pozostałe badane parametry - klasa A	PM2,5, kadm, nikiel, ołów, arsen) ↔
Jakość wód powierzchniowych	Stan ekologiczny	↑	WIOŚ	co roku	2011 r. i 2012 r. – stan ekologiczny umiarkowany (monitoring WIOŚ dotyczył rzeki Ławki) 2013 r. i 2014 r. – stan ekologiczny umiarkowany (monitoring WIOŚ dotyczył rzeki Osy)	↔ ↔
Jakość wód podziemnych	Stan ilościowy i jakościowy	↑	WIOŚ	co roku	2011 r.: - jakość chemiczna 93,06 %, - stan zasobów – 96,7 % 2012 r.: - jakość chemiczna 95,98 %, - stan zasobów – 96,7 % 2013 r. i 2014 r. – b.d. (wartości wskaźników nie zostały jeszcze opublikowane przez Państwową Służbę Hydrologiczną).	<u>Lata 2011-2012:</u> - jakość chemiczna ↑ - stan zasobów ↔
Poziom skanalizowania	% pow. gminy	↑	GUS, gmina	co roku	2011 r. – 17,5 % 2012 r. – 21,7 % 2013 r. – 36,5 % 2014 r. – 75%	↑
Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	% energii produkowanej w gminie	↑	GUS, gmina, Urząd Marszałkowski	co roku	2011 r. – 6 % 2012 r. – 8 % 2013 r. – 10 % 2014 r. – 11% (dla województwa)	↑
Liczba ankiet zawierających pozytywną ocenę	szt. 7	↑	gmina	co 2 lata	2012 r. – 2 2014 r. – 5	↑

realizacji POŚ						
----------------	--	--	--	--	--	--

W latach 2011-2014 kilka wskaźników ujętych w tabeli nr 2 nie uległo zmianie (pozostały na tym samym poziomie). W analizowanym okresie nie zmieniła się powierzchnia form ochrony przyrody na terenie gminy Iława, udział wód śródlądowych w powierzchni gminy oraz jakość wód powierzchniowych. Na terenie Gminy Iława znajduje się kilka form ochrony przyrody, takich jak: rezerваты, park krajobrazowy, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. W analizowanym okresie prowadzono prace nad projektami zadań ochronnych dla trzech obszarów Natura, tj. dla Alei Pojezierza Iławskiego, Ostoi Iławskiej i Doliny Drwęcy w ramach, których może być nieznacznie skorygowany przebieg granic tych terenów, jednak do 31 grudnia 2014 r. żaden z tych projektów nie został uchwalony. W związku z powyższym, wskaźnik dotyczący procentowego udziału powierzchni gruntów objętych formami ochrony przyrody w stosunku do całkowitej powierzchni gminy, pozostał na niezmiennym poziomie.

Analiza wskaźnika jakości wód powierzchniowych wykazała, że ich stan ekologiczny był umiarkowany i nie zmienił się w ciągu 4 lat. Należy jednak zaznaczyć, że monitoringiem WIOŚ objęte były tylko dwie rzeki - Iławka (w latach 2011-2012) oraz Osa (w latach 2013 -2014). Żadne z jezior położonych na terenie gminy Iława nie było objęte siecią monitoringu (tylko jedno jezioro z powiatu iławskiego - jezioro Płaskie, położone w gminie Zalewo, było badane), dlatego też trudno ocenić kierunek zmian w jakości wód powierzchniowych.

Jeżeli chodzi o jakość wód podziemnych to stan zasobów w latach 2011-2012 nie uległ zmianie, a jakość chemiczna uległa nieznacznej poprawie. Wskaźnik jakości chemicznej wód podziemnych ilustruje wyniki oceny stanu chemicznego wód podziemnych wykonanej na podstawie monitoringu chemicznego Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyrażany jest w procentach powierzchni kraju, gdzie jakość wód podziemnych spełnia wymogi kryteriów środowiskowych składu chemicznego, tzn. stan chemiczny wód podziemnych nie przekracza stężeń progowych dobrego stanu wód podziemnych, określonych przepisami prawa. Wartość wskaźnika jest aktualizowana raz w roku, z dwuletnim opóźnieniem, dlatego też nie uzyskano danych dla lat 2013-2014. Z kolei wskaźnik stanu zasobów wód podziemnych określono na podstawie analizy zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania oraz wielkości poboru wód. Wskaźnik ten wyrażany jest w procentach powierzchni kraju, gdzie nie stwierdzono nadmiernego szczyrpania zasobów wód podziemnych; wartość wskaźnika jest aktualizowana raz w roku, z dwuletnim opóźnieniem.

Wiarygodne informacje o jakości powietrza atmosferycznego w gminie Iława można uzyskać od 2013 r. kiedy to uruchomiono stację pomiarową w Iławie przy ul. Andersa. Dane sprzed 2013 r., które są dostępne w zasobach WIOŚ, dotyczą całej strefy warmińsko-mazurskiej, czyli obszaru całego województwa (oprócz miasta Olsztyn i Elbląg). Wówczas najbliższą położoną stacją pomiarową mieściła się w Ostródzie. W związku z tym, trudno odnieść się do wyników pomiarów wykonywanych daleko poza granicami gminy. W iławskiej stacji badane są substancje ze względu na wpływ na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin. Przeprowadzone w latach 2013-2014 badania wykazały, że takie substancje jak np.: benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon, tlenek węgla, pył PM_{2,5}, kadm, nikiel, ołów, arsen były na niezmiennym poziomie i przyporządkowano tym substancjom klasę A, świadcząca o nieprzekraczaniu norm określonych przepisami prawa. W 2014 r. wystąpiły jednak przekroczenia dwóch badanych substancji, tj. benz(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM₁₀ i przyporządkowano im klasę C. Należy zaznaczyć, że jeszcze w 2013 r. na stacji pomiarowej w Iławie pył PM₁₀ nie wykazywał przekroczeń standardu dobowego.

W analizowanym okresie spadł udział użytków rolnych w całej powierzchni gminy. Jednak spadek ten był niewielki – wyniósł setne części procenta. Pozostałe wskaźniki ujęte w tabeli 2. wykazały tendencję rosnącą. Nie zawsze jednak były to zmiany w pozytywnym kierunku, jak np. wzrost o kilka procent powierzchni gruntów ornych w V i VI klasie bonitacyjnej.

Pozostałe wartości wskaźników ujętych w tabeli 2 wykazały wyraźne zmiany w kierunku pożądanym. W latach 2011-2014 dynamicznie wzrósł poziom skanalizowania gminy dochodząc do 75% w 2014 r. (w sieć kanalizacyjną uzbrojono większość terenów, gdzie jej budowa była ekonomicznie

uzasadniona); do 11 % wzrósł udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii (dane te dotyczą całego województwa warmińsko-mazurskiego), a także zebrano większą liczbę ankiet zawierających pozytywną ocenę realizacji POŚ. W badanym okresie zaobserwowano także niewielki wzrost udziału użytków leśnych w całej powierzchni gminy. Zmiany te oscylowały w granicach jednego procenta.

Podsumowując, należy stwierdzić, że większość zmian w środowisku, które stwierdzono w latach 2011-2014 na terenie gminy Iława zmierza w pożądanym kierunku. Największe nakłady finansowe poniesiono na budowę kanalizacji sanitarnej, dzięki temu do 31 grudnia 2014 roku ok. 75 % gminy zostało skanalizowane. Skanalizowanie gminy likwiduje problem nielegalnych odpływów ścieków do ziemi i wód, a ma to przecież bezpośredni wpływ m. in. na stan wód powierzchniowych, podziemnych oraz powierzchnię ziemi. Nie wszystkie ujęte w tabeli 2. wskaźniki obrazują zachodzące zmiany w lokalnym środowisku, jak np. wskaźnik jakości wód podziemnych, dla którego oceny należy przyjąć uśrednione dane krajowe czy też wskaźnik jakości wód powierzchniowych, gdy objętych monitoringiem był niewielki procent tych wód w gminie.